

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

17–21. avgust 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Avgust 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 21. 8. 2020.	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.397,16	0,72%	16,16%
Dow Jones Industrial	SAD	27.930,33	0,00%	6,59%
NASDAQ	SAD	11.311,80	2,65%	41,04%
Dax 30	Nemačka	12.764,80	-1,06%	3,41%
CAC 40	Francuska	4.896,33	-1,34%	-12,35%
FTSE 100	Velika Britanija	6.001,89	-1,45%	-16,69%
NIKKEI 225	Japan	19.498,50	-1,58%	11,16%
Shanghai Composite	Kina	2.796,63	0,61%	17,37%

* Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,69%	-3,5	19,7
	10y	-0,51%	-8,6	16,1
Francuska	2y	-0,62%	-2,1	15,7
	10y	-0,20%	-7,1	19,6
Španija	2y	-0,47%	-2,5	7,6
	10y	0,30%	-5,9	20,1
Italija	2y	-0,14%	-4,4	-13,7
	10y	0,94%	-4,3	-38,7
UK	2y	-0,05%	-3,1	-55,7
	10y	0,21%	-3,7	-27,3
SAD	2y	0,14%	-0,2	-142,9
	10y	0,63%	-8,0	-95,9
Kanada	2y	0,28%	-1,4	-112,5
	10y	0,54%	-7,5	-68,5
Japan	2y	-0,12%	1,2	18,9
	10y	0,03%	-1,7	27,0

Izvor: Bloomberg

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena EUR u %		Kurs		Promena USD u %	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,1773	-0,61%	6,03%	USD/EUR	0,8494	0,62%	-5,70%
EUR/GBP	0,9002	-0,44%	-1,54%	USD/GBP	0,7647	0,18%	-7,13%
EUR/CHF	1,0754	-0,16%	-1,22%	USD/CHF	0,9135	0,46%	-6,83%
EUR/JPY	124,64	-1,17%	5,46%	USD/JPY	105,88	-0,56%	-0,54%
EUR/CAD	1,5548	-0,92%	5,47%	USD/CAD	1,3207	-0,31%	-0,53%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD			GBP			CHF		
	Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,55%	-0,5	/	0,07%	-2,0	-203,0	0,06%	-0,1	-65,7	-0,70%	0,3	3,9
1M	-0,52%	0,2	-10,8	0,18%	2,4	-199,2	0,05%	-0,6	-65,8	-0,78%	-0,3	6,3
3M	-0,49%	-0,5	-6,4	0,25%	-2,0	-189,8	0,07%	-0,2	-69,4	-0,72%	-0,9	12,7
6M	-0,44%	-0,9	-1,7	0,31%	-1,8	-171,1	0,12%	-1,0	-68,6	-0,67%	-1,2	15,0
12M	-0,38%	-2,3	2,3	0,44%	-2,0	-151,3	0,26%	-1,5	-60,0	-0,53%	-1,2	19,2

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.
Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	10. 9. 2020.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00–0,25	-1,00	15. 3. 2020.	16. 9. 2020.	0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	17. 9. 2020.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	9. 9. 2020.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	24. 9. 2020.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je oslabio za 0,61% prema dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,1754 do 1,1966 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1773 do 1,1936 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Evro je početkom nedelje nastavio da jača pod uticajem očekivanja bržeg oporavka evropske ekonomije kao i pozitivnih vesti o razvoju vakcina protiv virusa korona, dok je dolar i dalje bio pod pritiskom zbog jačanja zabrinutosti da će tempo ekonomskog oporavka SAD biti dodatno usporen usled izostanka odgovarajuće fiskalne podrške.

Dolar je dodatno slabio nakon objave podatka da pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Njujorka (*Empire Manufacturing*) za avgust ima vrednost daleko ispod očekivane (3,7; očekivano 14,5), ukazujući na manji rast proizvodnog sektora SAD.

U takvim okolnostima, kurs EUR/USD je u utorak, tokom perioda trgovanja, ponovo premašio nivo od 1,19 dolara za evro i dostigao novu najvišu vrednost za više od dve godine (1,1966) i očekivalo se da će se uskoro približiti psihološkoj granici od 1,20 dolara za evro.

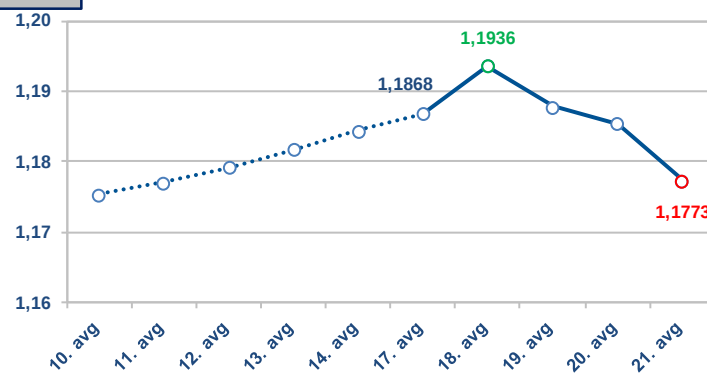
U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,61%

Međutim, u drugoj polovini nedelje menja se smer kretanja kursa EUR/USD i dolar jača.

U prethodnom periodu pojačana su očekivanja na tržištu da će FED uskoro korigovati mere monetarne politike (uvođenje ciljanja prosečne inflacije od 2%, umesto do sada ciljana 2%; implementacija kontrole krive prinosa), ali je sredinom nedelje objavljeni zapisnik s prethodnog sastanka FED-a bio prilično neodređen po tim pitanjima, bez navođenja konkretnih detalja ili vremenskog okvira. Ovakav ton zapisnika sa sastanka FED-a doprineo je smanjenju pritiska ka prodaji dolara, do tada prisutnog na tržištu. Veliki broj tržišnih učesnika rešio je da iskoristi trenutak i da radi ostvarivanja profita zatvori svoje kratke pozicije, kupujući američku valutu i prodajući evro, pa je dolar počeo da dobija na vrednosti. Oporavak dolara ipak je bio delimično ograničen objavom nešto lošijih podataka sa američkog tržišta rada, koji su pokazali da je broj ljudi koji se prvi put javlja za socijalnu pomoć (*Initial Jobless Claims*) prethodne nedelje ponovo bio iznad jednog miliona (1,11 mln, očekivano 920 hiljada).

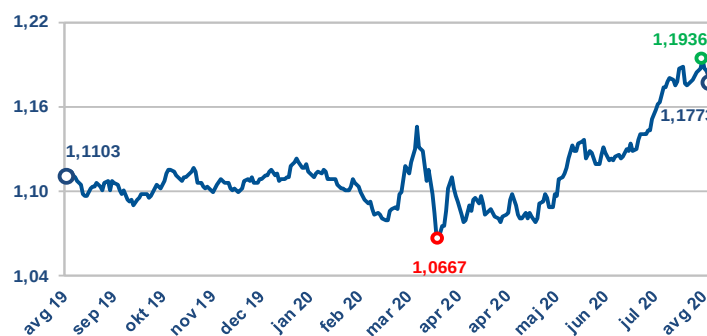
Poslednjeg dana ove nedelje, evro je oslabio nakon što su objavljeni podaci pokazali da, suprotno dotadašnjim očekivanjima, neće biti brzog oporavka ekonomske aktivnosti u zoni evra na nivo pre pandemije, odnosno da novi talas širenja virusa usporava oporavak. Kompozitni PMI indeks zone evra, (preliminarni za avgust) smanjen je sa 54,9 na 51,6. Kompozitni PMI indeks u Nemačkoj smanjen je sa 55,3 na 53,7, dok je u Francuskoj smanjen na nivo od 51,7 (nakon 57,3 u julu, što je bio najviši nivo za poslednje dve i po godine).

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

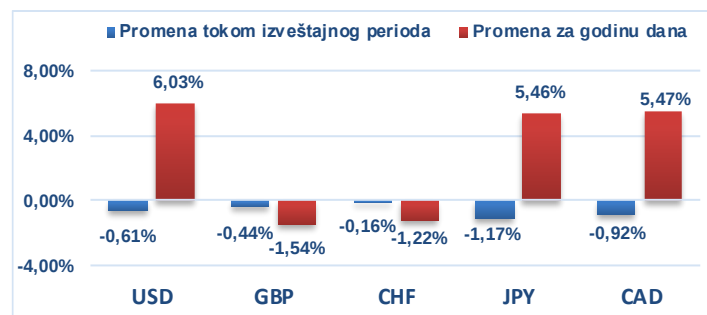
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Istovremeno, dolar je jačao, jer je kompozitni PMI indeks u SAD (takođe preliminarni za avgust) neočekivano porastao na 54,7 (nakon 50,3 u julu), što je najviši nivo za poslednjih 18 meseci i ukazuje na snažan oporavak poslovne aktivnosti u SAD u avgustu.

U skladu s tim, poslednjeg dana perioda kurs EUR/USD pao je za 0,70%, pa se, samo par dana nakon dostignute nove najviše vrednosti za više od dve godine, ponovo spustio ispod nivoa od 1,18 dolara za evro.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1773 dolara za evro, što je ujedno i najniža vrednost na zatvaranju za čitav period.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD zabeležili su pad kod HoV duže ročnosti, dok kod instrumenata kraće ročnosti skoro da nije bilo promena. Prinos dvogodišnje obveznice ostao je nepromenjen (0,14%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 8 b.p. (na 0,63%). Na pad prinosa tokom nedelje najviše su uticali objavljeni lošiji podaci sa američkog tržišta, pre svega tržišta rada, kao i pad vrednosti vodećih regionalnih indeksa proizvodne aktivnosti.

Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Njujorka (*Empire Manufacturing*) za avgust ima vrednost od 3,7, daleko ispod očekivane (14,5) i prošlomesečne vrednosti (17,2), ukazujući na manji rast nego u julu. Firme su ostale optimistične da će se opšti uslovi poslovanja u ovoj oblasti poboljšati u narednih šest meseci, iako nivo tog optimizma opada drugi mesec zaredom.

Izveštaj sa sastanka *FOMC*-a, održanog 28–29. jula, pokazao je da su **izostale eksplicitne smernice budućih mera monetarne politike** vezanih za specifična ekonomska kretanja, dok je uvođenje nove mere, kontrole krive prinosa, izgubilo naklonost među učesnicima sastanka, iako i dalje ostaje kao opcija u slučaju da se tržišni uslovi promene u budućnosti. Takođe, nije bilo novih informacija o reviziji mera monetarne politike čije će rezultate FED objaviti na sledećem sastanku, 16. septembra. Deo tržišnih učesnika očekuje da će tom prilikom biti i uvedena mera ciljanja **prosečne** inflacije od 2%, umesto do sada ciljana 2%.

Vodeći regionalni indeksi ukazuju na usporavanje rasta aktivnosti prerađivačkog sektora

Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti u toku protekle nedelje (koja se završila 15. avgusta) neočekivano se **vratio na nivo iznad milion** (1,11 mln, očekivano 920 hiljada), nakon 971 hiljadu u prethodnoj nedelji. S druge strane, broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za socijalnu pomoć u prethodnoj nedelji (do 8. avgusta) smanjen je sa 15,48 mln na 14,84 mln.

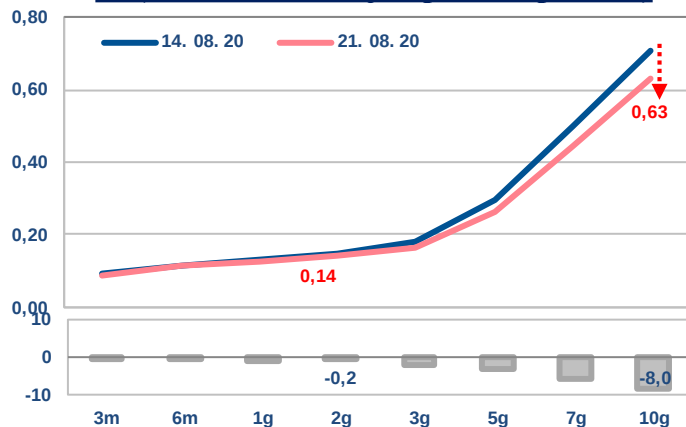
Vodeći pokazatelj ekonomske aktivnosti (*Leading Index*) u SAD u julu je povećan za 1,4% u odnosu na prethodni mesec, što je iznad očekivanja (1,1%), dok je stopa rasta u junu revidirana naviše sa 2,0% na 3,0%. **Nakon dva meseca snažnog rasta indeksa, slabljenje u julu ukazuje da će stopa privrednog rasta, nakon početnog oporavka posle vrhunca pandemije, znatno izgubiti na snazi u poslednjim mesecima 2020. godine.**

Pokazatelj poslovnih očekivanja u oblasti koje pokriva FED iz Filadelfije u avgustu je zabeležio pad sa 24,1 na 17,2 (nasuprot očekivanih 20,8), ukazujući na blago usporavanje rasta aktivnosti prerađivačkog sektora u regionu. S druge strane, šestomesečna očekivanja po pitanju poslovne aktivnosti su povećana.

Kompozitni PMI indeks u SAD, prema preliminarnim podacima za avgust, **povećan je na 54,7, što je najviši nivo u poslednjih 18 meseci**, a nakon 50,3 u julu. Komponenta indeksa koja se odnosi na usluge povećana je na 54,8 (sa 50,0 u julu), dok je komponenta indeksa koja se odnosi na proizvodni sektor povećana na 53,6 (sa 50,9 u julu), obe iznad očekivanja (51,0 i 52,0). Ovi podaci ukazuju na snažan oporavak poslovne aktivnosti u avgustu, usled rasta tražnje. Podaci takođe pokazuju povećanje zaposlenosti, dok su očekivanja za narednih 12 meseci blago smanjena, iako su i dalje ostala optimistična.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

promena (u baznim poenima)

1.10

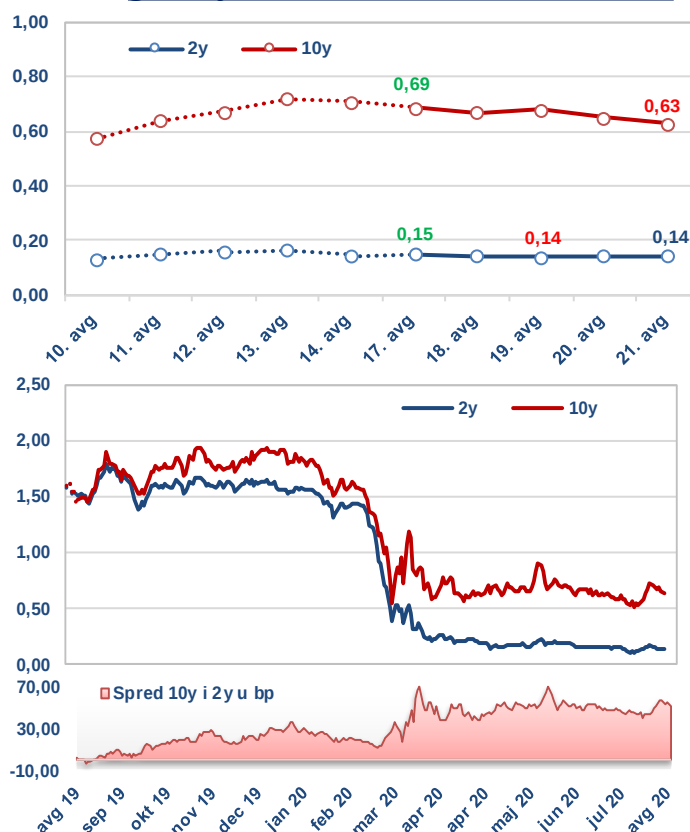
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Njujorka	Avg.	15,0	3,7	17,2
Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	15. avg.	920	1.106	971
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Avg.	-	54,7	50,3

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica zabeležili su pad duž cele krive, uz nešto veći pad prinosa obveznica duže ročnosti. Do pada prinosa došlo je usled veće tražnje za sigurnom aktivom, nakon povećanja broja zaraženih virusom korona i zabrinutosti u vezi s brzinom ekonomskog oporavka. Na pad prinosa uticale su i tenzije između SAD i Kine, kao i stimulatívne monetarne politike centralnih banaka. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za 3,5 b.p., na -0,69%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 9 b.p., na -0,51%.

Inflacija u zoni evra, prema konačnim podacima, iznosi -0,4% u julu, što je ispod preliminarne procene i inflacije u junu (-0,3%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, ukupna inflacija iznosi 0,4% (prethodni mesec 0,3%), a bazna inflacija 1,2% (isto kao u junu). Najveći doprinos ukupnoj inflaciji imale su kategorije neenergetskih industrijskih proizvoda i usluga (obe su imale doprinos od 0,42 p.p.), kao i kategorija hrane, alkohola i duvana (0,38 p.p.), dok je najveći negativan doprinos imala kategorija energije (-0,83 p.p.). U odnosu na jul prethodne godine, ukupna inflacija u Nemačkoj iznosi 0%, u Francuskoj 0,9%, Italiji 0,8% i Španiji -0,7%.

PMI kompozitni indeks smanjen na 51,6 ukazujući na usporavanje rasta i duži period do potpunog oporavka

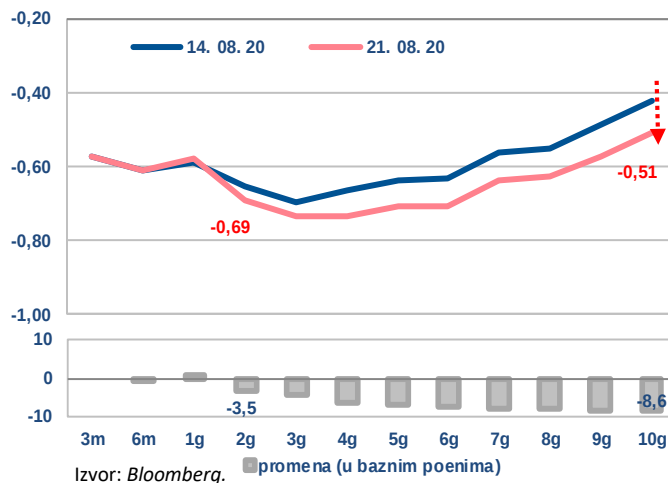
Kompozitni PMI indeks zone evra, prema preliminarnoj proceni za avgust, smanjen je sa 54,9 na 51,6, usled pada komponente koja se odnosi na uslužni sektor (sa 54,7 na 50,1), dok je komponenta proizvodnog sektora gotovo nepromenjena i iznosi 51,7. Pad indeksa ukazuje na znatnije usporavanje rasta aktivnosti u privatnom sektoru, nakon novog širenja virusa korona i ponovnog uspostavljanja određenih restrikcija, posebno u sektoru usluga. Porudžbine rastu, ali sporije nego prethodnog meseca, dok kompanije i dalje smanjuju broj zaposlenih usled neizvesnosti oko budućeg privrednog rasta. Takođe, zbog slabe tražnje, kompanije smanjuju prodajne cene. Podaci potvrđuju očekivanja da neće biti brzog oporavka ekonomske aktivnosti na nivo pre krize, dok bi novi talas širenja virusa dodatno usporio oporavak.

U izveštaju sa sastanka ECB-a koji je održan u julu ističe se značajna neizvesnost u pogledu budućeg privrednog rasta i inflacije. Iako poslednji podaci ukazuju na brži početni ekonomski oporavak, tempo daljeg oporavka je neizvestan. Nove procene biće objavljene na sastanku u septembru, kada bi moglo da dođe do smanjenja procene inflacije imajući u vidu veće jačanje evra tokom leta. Nove procene mogle bi da ukažu na buduću pravu monetarne politike ECB-a. Kada je reč o privremenom programu kupovine aktive (PEPP), navodi se da neki članovi i dalje smatraju da obim od 1.350 mln evra treba da bude gornja granica, odnosno da ne mora da bude iskorišćen u potpunosti.

Prema istraživanju koje je sproveo Blumberg, BDP u zoni evra iznosiće -8,1%, 5,7% i 2,2% u ovoj i naredne dve godine, respektívno. U trećem tromesečju 2020. očekuje se rast BDP-a od 8,1%, a u četvrtom rast od 2,6%. Procene inflacije iznose 0,4%, 1,1% i 1,4% u ovoj i naredne dve godine, respektívno. Bazna inflacija iznosiće 0,8% u 2020, 1,0% u 2021. i 1,2% u 2022. Očekuje se da do kraja četvrtog tromesečja 2022. (do kraja perioda na koji se odnosi istraživanje) stopa na depozitne olakšice ostane na nivou od -0,50%.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

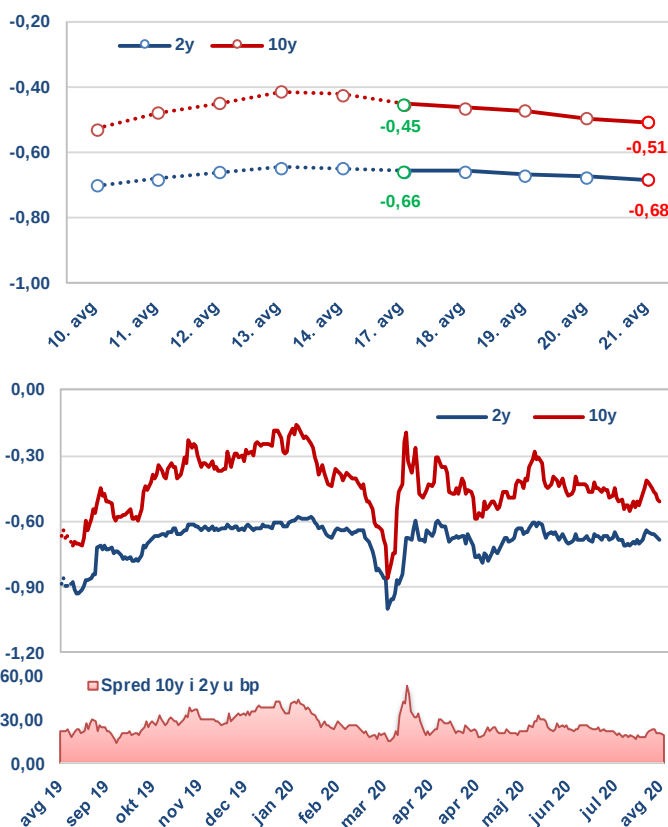
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta cena, zona evra, YoY	Jul	0,4%	0,4%	0,4%
PMI kompozitni indeks, zona evra	Avg.	55,0	51,6	54,9
Indeks poverenja potrošača, zona evra, preliminarano	Avg.	-15,0	-14,7	-15,0

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

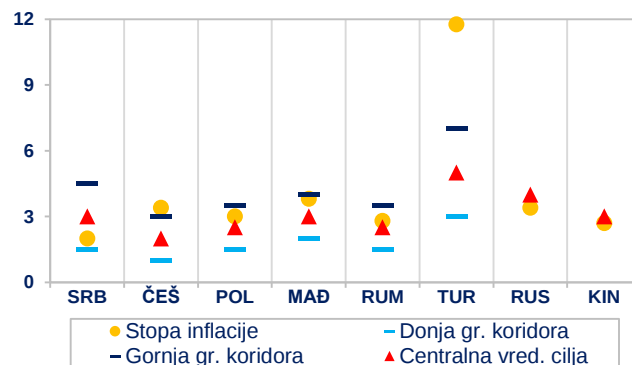
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T3, %)*
Srbija (NBS)	1,25	-0,25	11. 6. 2020.	10. 9. 2020.	1,25
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7. 5. 2020.	23. 9. 2020.	-
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28. 5. 2020.	9. 9. 2020.	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21. 7. 2020.	22. 9. 2020.	-
Rumunija (NBR)	1,50	-0,25	5. 8. 2020.	n/a	-
Turska (CBRT)	8,25	-0,50	21. 5. 2020.	24. 9. 2020.	8,25
Rusija (CBR)	4,25	-1,00	24. 7. 2020.	18. 9. 2020.	4,00
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * prikazane su projekcije dostupne na osnovu anketa sprovedenih u julu.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Agencija Bloomberg je 18. avgusta objavila da je centralna banka Turske ograničila obim sredstava koje banke mogu da pozajme na međubankarskom tržištu, čime je ova banka značajan deo tržišnih učesnika usmerila na skuplji instrument (*Late Liquidity Window*), odnosno na pozajmice po stopi od 11,25%. Nova mera je doneta u uslovima pojačane deprecijacije turske lire, kao i nakon ranije odluke da centralna banka Turske prestane da obezbeđuje sredstva putem jedonedeljnih repo operacija (po stopi od 8,25%), zbog čega su početkom izveštajnog perioda prosečni troškovi finansiranja od strane centralne banke povećani na 9,17% (povećanje preko 170 b.p. u roku od mesec dana). Dva dana kasnije održan je sastanak u centralnoj banci Turske, na kojem je referentna stopa zadržana na 8,25%, pri čemu je doneta odluka o povećanju stope obavezne rezerve za banke, što je uticalo na pooštavanje uslova likvidnosti, odnosno na povlačenje likvidnosti u lirama u dolarskoj protivvrednosti od 2,3 mlrd, kao i povlačenje likvidnosti u devizama i plemenitim metalima u dolarskoj protivvrednosti od 8,5 mlrd. Bez obzira na navedene mere u smeru pooštavanja finansijskih uslova, brojni tržišni učesnici smatraju da je centralna banka Turske propustila priliku da na sastanku 20. avgusta reaguje proaktivno, povećanjem osnovnih kamatnih stopa.

Agencija *Fitch* poslednjeg dana izveštajnog perioda **odlučila je da promeni izgled za unapređenje kreditnog rejtinga Turske (BB-) sa stabilnih na negativne**. U saopštenju ove agencije navodi se da su rizici eksternog finansiranja znatno povećani, pri čemu se posebno ističu primetno smanjenje deviznih rezervi, slabljenje kredibiliteta centralne banke, negativne realne kamatne stope i obiman deficit tekućeg računa.

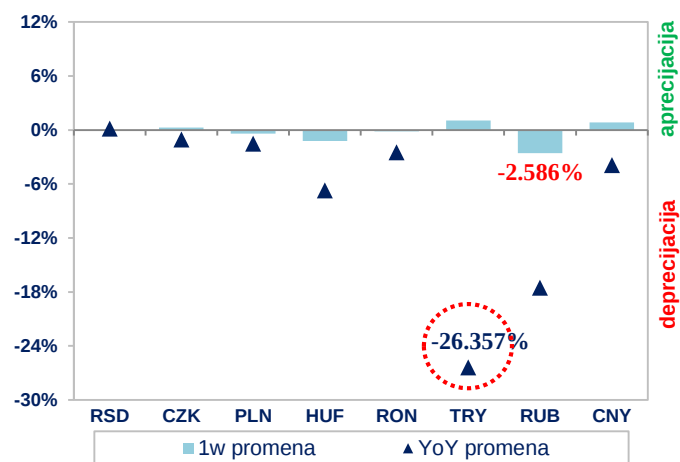
Uprkos prethodno navedenom, lira je na nedeljnom nivou ojačala prema dolaru za 0,7%, podržana najavom predsednika Erdogana da su pronađene velike rezerve prirodnog gasa ispod dna Crnog mora.

Tokom izveštajnog perioda, objavljena je stopa rasta industrijske proizvodnje u Rusiji i Poljskoj, koja je u julu 2020. godine bila na nivou od -8,6% i 1,1% međugodišnje, respektivno, što je iznad nivoa iz juna (-9,6% i 0,5%, respektivno). Oporavak industrijske proizvodnje u Rusiji usledio je kao rezultat povećanja proizvodnje u brojnim sektorima, poput proizvodnje automobila, mašina i nameštaja, dok je na oporavak industrijske proizvodnje u Poljskoj prvenstveno uticalo povećanje u sektorima elektronike i kompjutera.

Takođe, objavljena je i stopa inflacije u Hrvatskoj, koja je u julu bila na nivou od -0,3%YoY, što je blago ispod nivoa od -0,2%YoY iz juna ove godine, čime je stopa inflacije zadržana u negativnoj zoni.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	3,074	0,5	-36,1
Češka	0,948	0,0	-0,7
Poljska	1,317	2,6	-62,8
Mađarska	2,263	4,8	50,9
Rumunija	4,170	11,9	14,4
Turska	13,580	-68,0	-234,0
Rusija	6,230	23,5	-98,0
Kina	2,982	4,3	-7,4

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je zabeležila rast od 0,15%. Cena zlata se kretala u rasponu od 1.937,06 do 2.006,90 dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

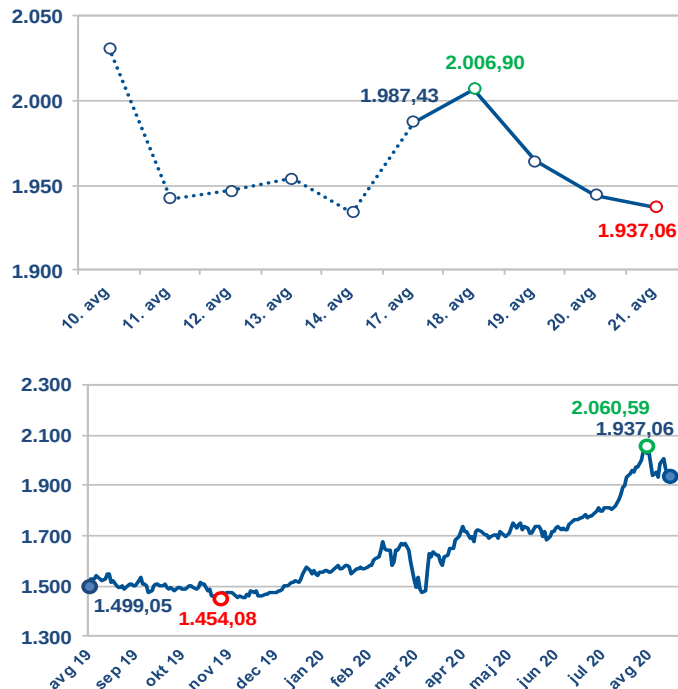
Na rast cene zlata, prva dva dana posmatrane nedelje, značajno su uticali sledeći faktori: vest da je Voren Bafet u drugom tromesečju snizio vlasnički udeo u dve banke (čije su akcije sada gubitnici dana na Volstritu) **investiranjem u rudnike zlata, slabljenje vrednosti dolara, niže stope prinosa, odsustvo fiskalnog dogovora u SAD, monetarne mere u Kini** (ubacivanje oko 100 mlrd dolara likvidnosti na tržište novca), **loša zdravstvena situacija u Evropi** (porast novih slučajeva zaraženih), **zategnuta diplomatska situacija u Belorusiji** posle izbora, kao i objavljivanje lošijeg podatka o BDP-u Japana za drugo tromesečje.

Cena zlata porasla za 0,15% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.937,06 dolara po unci

Od sredine do kraja izveštajne nedelje bio je izražen pad cene zlata, na šta su značajno uticali sledeći faktori: jačanje vrednosti dolara, investitori su čekali zapisnik sa sastanka *FED*-a radi sagledavanja revizije okvira monetarne politike, očekivanja da će fiskalni podsticaji Kongresa SAD biti usvojeni nakon službenog proglašenja kandidature Džoa Bajdena, kao i povećano ulaganje investitora u akcije.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je pad cene nafte tipa **brent** od 0,96%. Ona se kretala u rasponu od 43,51 do 44,35 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

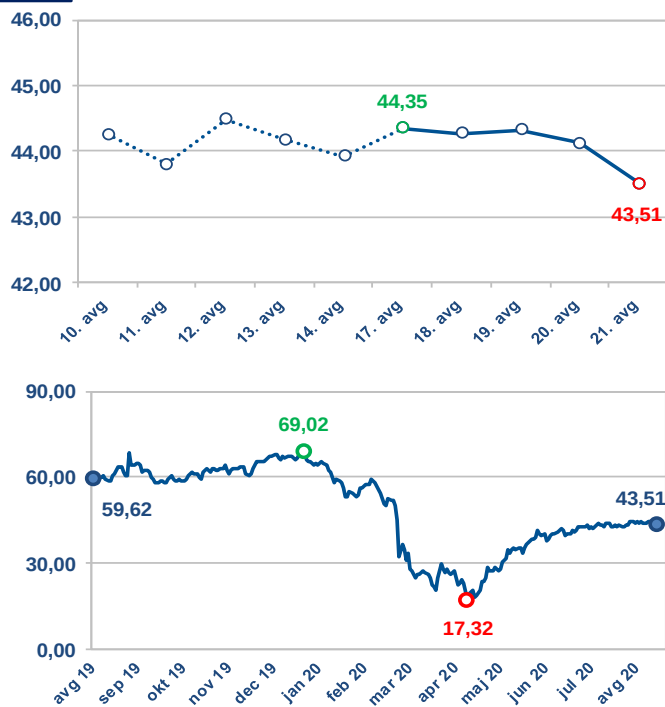
Na rast cene nafte početkom nedelje značajno je uticala vest da Kina planira značajno uvećanje uvoza nafte iz SAD u avgustu i septembru, pred periodični uvid u primenu trgovinskog sporazuma koji su početkom godine zaključile SAD i Kina.

Cena nafte smanjena za 0,96% i na kraju posmatranog perioda iznosila 43,51 dolar po barelu

Cena nafte je od utorka do kraja nedelje, uz izvesna kolebanja, opadala, na šta su značajno uticali sledeći faktori: perspektiva slabije tražnje nafte u narednom periodu jer broj zaraženih u svetu i dalje raste uz opasnost od novog talasa pandemije u kasnu jesen, zabrinutost da se tražnja za gorivom u SAD možda neće oporaviti zbog odsustva dogovora o paketu ekonomskih mera u Kongresu, na sastanku *OPEC+* sagledani su efekti ograničenja proizvodnje (kao i dodatno smanjenje proizvodnje nafte ovog i sledećeg meseca radi nadoknade utvrđenih kvota zbog prevelike proizvodnje u periodu maj–jul za Irak, Nigeriju, Angolu i Kazahstan), uz konstataciju da se tržište nafte polako uravnotežava, ali ne dovoljno brzo kako se ranije mislilo i uz zabrinutost *OPEC*-a, koji uviđa veliku opasnost po tražnju za naftom od drugog talasa pandemije.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.